

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Mulieres similiter pudicas, non detrahentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

Sacerdotes, & fuerint inuitati ad dandam orationē, soli debent dare. Vicarij autem Episcoporum (quos Græci Chorepiscopos vocant) cōstituti sunt quidem ad exemplum septuaginta seniorum, sed tanq̄ Confacerdotes propter sollicitudinem & studium, quod in pauperes agunt, offerant, & honorabiles habeantur. En audis de Episcopis, de Presbyteris, de Sacerdotibus, de Chorepiscopis, de Confacerdotibus: sed de Diaconis, & Hypodiaconis negry quidem. Nisi forsan Iesuitæ putent Corepiscopos eosdem fuisse quos Diaconos: quod ne per febrim quidem vnq̄, quantumuis phreneticus somniauit. Sed fortassis 14. Canonem allegare voluerunt: qui tamen vt hodie in vsu non est, ita Iesuitis ne tantillum quidē patrocinator. Est autem hęc Diaconi septem esse debent secundum regulam, quamuis non magna sit ciuitas. Regulæ autem auctoritas ista est, quod & liber Actuum Apostolicorum insinuat. Quid hęc est, quæso, quod vel pro Iesuitis vel contra nos faciat? Verum ita sine iudicio syluam allegationum congerere voluerunt, vt extremam paginæ fimbriam completerent.

I E S V I T Æ.

Mulieres similiter pudicas, non detrahentes.

Vel de omnibus mulieribus hęc sermo est, vt Ambrosius existimat, vel de ijs, quæ, quoniam in Ecclesia munus aliquod gerebant,

V.
Amb. in hunc locum.

gerebant, suo sexui conueniens, ut Græci patres atq; alij ex Chryf. Theoph. posuerunt, Diaconæ vocabantur. Ex nullo autē veterum Ex. &c. in eundem. posteriorum constat, de vxoribus Presbyterorum aut Diaconorum hęc differi, quod tamē noui Euangelici mordicus tuentur, quorum interpretatio quamuis admittatur, nihil adhuc noui coniugio Sacerdotum patrocinatur: de ijs enim ageretur, quæ antea in matrimonium ductæ fuerant, à quibus post ordinem susceptum abstinendum fuit.

RESPONSIO.

Nimis profectò verum est Ciceronianum illud: Qui semel verecundię fines transierit, eum bene & nauiter oportere esse impudentem. Id suo exemplo Iesuitæ comprobant, hac quantumuis breui Assertiuncula. Etsi enim tolerabile esset, si locum Pauli vel cum Ambrosio de omnibus mulieribus, vel cum Chrysofomo de Diaconissis interpretarentur (nam quæ omnibus mulieribus, ea etiam certò illarum generi conueniunt) tamen hoc nimis quàm impudenter & temerè ab ipsis affirmatur, ex nullo veterum interpretum constare de vxoribus Presbyterorum aut Diaconorum hęc differi. Non vrgebo iam ipsum contextum verborum Pauli: sed quia ad veteres interpretes prouocant, ac vnũ uersimiles eos locum hunc aliter quàm nos interpretari vociferantur, non aliunde, quàm ex veterum interpretationibus hunc clamorẽ compescemus. Thomas igitur Aquinas apud Pontificios omni exceptione maior: cuiusq; in Pauli Epistolas explanationem

tionem ab ipſo Paulo canonizatam, & inſigni miſ-
 raculo columbæ ſuper caput eius inſidentis com-
 probatam fuiſſe Pontificij quidã ſcriptores iactant,
 ad hunc locum lectione ſecunda ſic annotauit. Pri-
 mò (inquit) oſtendit, quales debent eſſe Diaconos
 rum vxores. Secundò, qualiter ipſi habeant ſe ad il-
 las. Et poſt pauca. Quæ culpa eſt Diaconi, ſi vxor
 eius eſt mala? Reſpondeo. Aliquis à miniſterio re-
 pellitur non ſolum propter culpam, ſed etiam pro-
 pter aliquod impedimentum miniſterij. Et ideo ſi
 præter culpam eorum poſſent mulieres eſſe malæ,
 tum præſtant impedimentum dupliciter. Primò,
 quia cum malæ ſunt, indigent maiori cura: & per
 hoc minus vacarent Eccleſiaſticis miniſterijs. Ses-
 cundò, quia viri deprauantur ex vxoribus. Item, eſ-
 ſet in periculum, quia miniſtrorum Eccleſiæ multi
 frequentant domos. Et lectione tertia. Dixit quòd
 mulieres Diaconorum ſint pudicæ. Et ſi in vxori-
 bus pudicitia eſt habenda propter eos, ampliùs in
 ipſis eſt neceſſaria, vt ſint omnino à contractu mulie-
 rum immunes. Sed quia ſecundum hoc pauci eſſent
 miniſtri, concedit, quòd ſaltem ſint vnus vxoris
 viri.

Nicolaus de Lyra, qui ſi non Iyräſſet, (vt vetus
 verbum habet) totus mundus delyraſſet, cum hunc
 locum enarrat, ad hæc verba (non detrahentes) an-
 notat: Quod frequenter contingit mulieribus: ſed
 vxores miniſtrorum Eccleſiæ debent præ cæteris
 moribus pollere. Eant nunc Ieſuitæ, et clamitent, A-
 quinatem & Lyranum factos eſſe nouos Euangeliz-
 cos, quia locum Pauli de vxoribus miniſtrorum
 Q Eccleſiæ

Ecclesiæ intelligant non secus quàm Lutherani : aut, si malunt, hos duos ex numero veterum expositorum deleant. Sed ne id cum periculo faciant, privilegium speciale à sanctissimo domino Papa, & Sorbona Parisiensi, & ordinibus fratrum tam Prædicatorum quàm Minoritarum impetrent.

Sed pulchrè sibi cauent Iesuitæ, cum aiunt, etiam si nostra interpretatio admittatur, tamen coniugio Sacerdotum nouo (veteri) non patrocinari : de his enim agi, quæ ante susceptos ordines ductæ fuerunt, à quibus postea abstinendum fuerit. O dictum bene. Iam igitur vnius loci quatuor habemus interpretationes, quarum prima omnes mulieres, altera, quæ ministerij dignitate sunt præditæ, Diaconissæ, tertia, Diaconorum vxores, quarta, quæ non à Diaconis sed ad Diaconatum aspirantibus ductæ, et post adeptum Diaconatum non amplius cognitæ fuerunt, intelliguntur. Quid diceret, obsecro, Iulianus, quid Porphyrius, quid Celsus, si adhuc essent superstites ? Quid ? valeant Christiani cum quadruplici vix quatuor syllabarum interpretatione, quid quid ^{conuictæ} aut vxores sonent, adhuc dubitant. Nos verò tertiam solum vt genuinam, & cum textu congruentem accipimus : primam & secundam toleramus : quartam vt falsissimam reiicimus : lectorem ad præcedentis Assertionis refutationem ablegant : vbi post sacrum etiam ordinem Sacerdotes cum vxoribus concubuisse, liberosq; ex his suscepisse, copiose à nobis est probatum.

IESVITÆ.

Quæ